

Language Code : **10**

इस पुस्तिका में 20 मुद्रित पृष्ठ हैं।
This booklet contains 20 Printed pages.

FSC-26-I

प्रश्न-पत्र-I / PAPER-I
मणिपुरी भाषा परिशिष्ट
Manipuri Language Supplement
भाग-IV & V / PART-IV & V

मुख्य परीक्षा पुस्तिका संख्या / Main Test Booklet No.

इस परीक्षा पुस्तिका को तब तक न खोलें जब तक कहा न जाए।

Do not open this Test Booklet until you are asked to do so.

इस परीक्षा पुस्तिका के पिछले आवरण (पृष्ठ 19 व 20) पर दिए निर्देशों को ध्यान से पढ़ें।

Read carefully the Instructions on the Back Cover (Page 19 & 20) of this Test Booklet.

मुख्य परीक्षा पुस्तिका कोड / Main Test Booklet Code

E

मणिपुरी में निर्देशों के लिए इस पुस्तिका का पृष्ठ 2 देखें। / FOR INSTRUCTIONS IN MANIPURI SEE PAGE 2 OF THIS BOOKLET.

परीक्षार्थियों के लिए निर्देश

1. यह पुस्तिका मुख्य परीक्षा पुस्तिका की एक परिशिष्ट है, उन परीक्षार्थियों के लिए जो या तो भाग IV (भाषा I) या भाग V (भाषा II) मणिपुरी भाषा में देना चाहते हैं, लेकिन दोनों नहीं।
2. परीक्षार्थी भाग I एवं भाग II या III के उत्तर मुख्य परीक्षा पुस्तिका से दें और भाग IV व V के उत्तर उनके द्वारा चुनी भाषाओं से।
3. अंग्रेजी व हिन्दी भाषा पर प्रश्न मुख्य परीक्षा पुस्तिका में भाग IV व भाग V के अन्तर्गत दिए गए हैं। भाषा परिशिष्टों को आप अलग से माँग सकते हैं।
4. इस पृष्ठ पर विवरण अंकित करने एवं OMR उत्तर पत्र पर निशान लगाने के लिए केवल काले/नीले बॉल पॉइंट पेन का प्रयोग करें।
5. इस भाषा पुस्तिका का संकेत है **E**। यह सुनिश्चित कर लें कि इस भाषा परिशिष्ट पुस्तिका का संकेत, OMR उत्तर पत्र के पृष्ठ-2 एवं मुख्य परीक्षा पुस्तिका पर छपे संकेत से मिलता है। अगर यह भिन्न हो, तो परीक्षार्थी दूसरी भाषा परिशिष्ट परीक्षा पुस्तिका लेने के लिए निरीक्षक को तुरन्त अवगत कराएँ।
6. इस परीक्षा पुस्तिका में दो भाग IV और V हैं, जिनमें 60 वस्तुनिष्ठ प्रश्न हैं, जो प्रत्येक 1 अंक का है :
भाग-IV : भाषा-I (मणिपुरी) (प्र. 91 से प्र. 120)
भाग-V : भाषा-II (मणिपुरी) (प्र. 121 से प्र. 150)
7. भाग-IV में भाषा-I के लिए 30 प्रश्न और भाग-V में भाषा-II के लिए 30 प्रश्न दिए गए हैं। इस परीक्षा पुस्तिका में केवल मणिपुरी भाषा से संबंधित प्रश्न दिए गए हैं। यदि भाषा-I और/या भाषा-II में आपके द्वारा चुनी गई भाषा(एँ) मणिपुरी के अलावा है तो कृपया उस भाषा वाली परीक्षा पुस्तिका माँग लीजिए। जिन भाषाओं के प्रश्नों के उत्तर आप दे रहे हैं वह आवेदन पत्र में चुनी गई भाषाओं से अवश्य मेल खानी चाहिए।
8. परीक्षार्थी भाग-V (भाषा-II) के लिए, भाषा सूची से ऐसी भाषा चुनें जो उनके द्वारा भाषा-I (भाग-IV) में चुनी गई भाषा से भिन्न हो।
9. रफ कार्य परीक्षा पुस्तिका में इस प्रयोजन के लिए दी गई खाली जगह पर ही करें।
10. सभी उत्तर केवल OMR उत्तर पत्र पर ही अंकित करें। अपने उत्तर ध्यानपूर्वक अंकित करें। उत्तर बदलने हेतु श्वेत रंजक का प्रयोग निषिद्ध है।

INSTRUCTIONS FOR CANDIDATES

1. This booklet is a supplement to the Main Test Booklet for those candidates who wish to answer **EITHER** Part IV (Language I) **OR** Part V (Language II) in **MANIPURI** language, but **NOT BOTH**.
2. Candidates are required to answer Part I and Part II **OR** III from the Main Test Booklet and Parts IV and V from the languages chosen by them.
3. Questions on English and Hindi languages for Part IV and Part V have been given in the Main Test Booklet. Language Supplements can be asked for separately.
4. Use **Black/Blue Ball Point Pen only** for writing particulars on this page/ marking responses in the OMR Answer Sheet.
5. The CODE for this Language Booklet is **E**. Make sure that the CODE printed on **Side-2** of the OMR Answer Sheet and on your Main Test Booklet is the same as that on this Language Supplement Test Booklet. In case of discrepancy, the candidate should immediately report the matter to the Invigilator for replacement of the Language Supplement Test Booklet.
6. This Test Booklet has **two** Parts, IV and V, consisting of **60** Objective Type Questions, each carrying 1 mark :
Part-IV : Language-I (Manipuri) (Q. 91 to Q. 120)
Part-V : Language-II (Manipuri) (Q. 121 to Q. 150)
7. Part-IV contains 30 questions for Language-I and Part-V contains 30 questions for Language-II. In this Test Booklet, only questions pertaining to Manipuri language have been given. **In case the language/s you have opted for as Language-I and/or Language-II is a Language other than Manipuri, please ask for a Test Booklet that contains questions on that language. The language being answered must tally with the languages opted for in your Application Form.**
8. **Candidates are required to attempt questions in Part-V (Language-II) in a language other than the one chosen as Language-I (in Part-IV) from the list of languages.**
9. Rough work should be done only in the space provided in the Test Booklet for the same.
10. The answers are to be recorded on the OMR Answer Sheet only. Mark your responses carefully. No whitener is allowed for changing answers.

परीक्षार्थी का नाम (बड़े अक्षरों में) : _____

Name of the Candidate (in Capitals) : _____

अनुक्रमांक : (अंकों में) / Roll Number : in figures _____

: शब्दों में / in words _____

परीक्षा केन्द्र (बड़े अक्षरों में) : _____

Centre of Examination (in Capitals) : _____

परीक्षार्थी के हस्ताक्षर : _____

निरीक्षक के हस्ताक्षर : _____

Candidate's Signature : _____

Invigilator's Signature : _____

Facsimile Signature Stamp of

Centre Superintendent : _____

Language Code : **10****FSC-26-I**

টেস্ট বুকলেট কোড

পেপার-I

E

বুকলেটসি লমায় 20 যাওই।

মণিপুরী লেঙ্গুয়েজ সপ্লিমেন্ট

ভাগ-IV & V

হায়রক্লিফাওবা টেস্ট বুকলেট অসি হাংদোক্লু।

বুকলেটসিগী নীতি-নীয়মশিং (instruction) (সাইদ 19 & 20) অসি যান্না চেকশিন্না পাউ।

কেন্দিদেটসিংদা পীবা ইন্সট্রাক্সনসিং :

- বুকলেটসি মণিপুরী লেঙ্গুয়েজদা পাৰ্ট IV (লেঙ্গুয়েজ I) নত্রগা পাৰ্ট V (লেঙ্গুয়েজ II) দা পরিক্ষা থানিংবা কেন্দিদেটসিংগীদমক ম্যেন টেস্ট বুকলেটতুগী সপ্লিমেন্ট অমনি। অনিমক্তি পুন্না পরিক্ষা থাৰা য়ারোই।
- কেন্দিদেটসিংনা ম্যেন টেস্ট বুকলেটতগী পাৰ্ট I, II অমসুং III অমসুং মখোয়না খনবা লেঙ্গুয়েজসিংদগী পাৰ্ট IV অমসুং V কী পাউখুম পীবা দরকার লৈ।
- ইংরাজি অমসুং হিন্দী লেঙ্গুয়েজসিংগী পাৰ্ট IV অমসুং পাৰ্ট V রাহংসিং ম্যেন টেস্ট বুকলেটতা পীৰে। লেঙ্গুয়েজ সপ্লিমেন্টসিং গীদমক তোঙান্না হংবা য়াই।
- লমায়সিদা পাৰ্টিকুলারসিং ইননবা ব্ল/ব্লেক বোল পোইন্ট পেনখক্তংমক শীজিনৌ।
- লেঙ্গুয়েজ বুকলেটসিগী কোডতি **E** নি। OMR আনসর শীতকী সাইড-2 দা ইরিবা কোডতুগা অমসুং ম্যেন টেস্ট বুকলেটতা ইরিবদুগা লেঙ্গুয়েজ সপ্লিমেন্ট বুকলেটকীসিগা চপ মান্নবা হায়না য়েংউ। মান্নদবা থোক্লবদি কেন্দিদেটনা খুদক্তা লেঙ্গুয়েজ সপ্লিমেন্ট বুকলেট অদু শীন্দোক্লবা ইনভিজিলেটরদা रिपोर्ट तोगदबनि।
- বুকলেট অসিগী পাৰ্ট অনিনি IV অমসুং V। মসিদা রাহং অমমদা মার্ক অমা পীবা রাহং 60 যাওই :
পাৰ্ট IV : লেঙ্গুয়েজ I (মণিপুরী) (ৰা : 91 দগী ৰা : 120)
পাৰ্ট V : লেঙ্গুয়েজ II (মণিপুরী) (ৰা : 121 দগী ৰা : 150)
- পাৰ্ট IV লেঙ্গুয়েজ I গী রাহং 30 যাওই অমসুং পাৰ্ট V লেঙ্গুয়েজ II গী রাহং 30 যাওই। বুকলেট অসিদা মণিপুরী লেঙ্গুয়েজদংগা মরিলেনবা রাহং হংই। নহাক্ল নঙগী লেঙ্গুয়েজ I অমসুং নত্রগা II ওইনা খনবা লেঙ্গুয়েজসিংদু মণিপুরী নত্রবদি লেঙ্গুয়েজদুদা রাহং হংবা টেস্ট বুকলেট অমা পীনবা হায়বীয়ু। পাউখুম পীরিবা লেঙ্গুয়েজসিংদু নহাক্লী এপ্লিকেশন ফোৰ্মদা ইথিবা লেঙ্গুয়েজসিংগা মান্নগদবনি।
- কেন্দিদেটসিংনা লেঙ্গুয়েজসিংগী লিষ্টতগী পাৰ্ট IV (লেঙ্গুয়েজ I) ওইনা খনখিবদু নত্রবা অতোপ্পা লেঙ্গুয়েজ অমদা পাৰ্ট V (লেঙ্গুয়েজ II) দা য়াওরিবা রাহংসিংগী পাউখুম পীবা দরকার লৈ।
- টেস্ট বুকলেটতা পীরিবা মফমদুতদা রফ বৰ্ক তোগদবনি।
- পউখুমসিংদু OMR পাউখুম চেদা ইগদবনি। নঙগী পাউখুমসিংদু চেকসিন্না মার্ক তো। পাউখুমসিং হোংনবা মুক অঙৌবা শীজিন্না য়াদে।

কেন্দিদেটকী মীং (অচৌবা ময়েক্তা) : _____

রোল নম্বর : অঙ্ক ময়েক্তা _____

: রাইদা : _____

পরীক্ষাগী সেন্টর (অচৌবা ময়েক্তা) : _____

কেন্দিদেটকী সিগনেচর : _____ ইনভিজিলেটরগী সিগনেচর : _____

Facsimile signature stamp of

Centre Superintendent _____

Manipuri-I

2

FSC-26-I / E

কেন্দিদেত শিংনা **Manipuri**
Language-I লৌরবদি **পাট-IV** গী রাহং
(91-120) ফাওবগী পাউখুম পিনবা
হোৎনগদবনি।

Candidates should attempt the
questions from **Part-IV**
(Q.No. 91-120), if they have opted
MANIPURI as **Language-I** only.

PART-IV
LANGUAGE-I
MANIPURI

কেন্দ্রিতেশিংনা Manipuri Language-I লৌরবদি পাৰ্ট-IV গী রাহং (91-120) ফাওবগী পাউখুম পিনবা হোৎনগদবনি।

মখাদা পীরিবা বারেং অসি মুন্না পারগা হংলিবা রাহংশিং অসিগী চান্নবা পাউখুম পীয়ু। (রাহং 91-99)

মৈদিংগু চীংথং খোম্বা (ভাগ্যচন্দ্র)গী মতম (নিংথৌ অসি ফম্বাল অনীরক হায়বদি ১৭৫১-১৭৬১ অমসুং ১৭৬৩-১৭৯৮ গী মতমদা নিংথৌ ওইরম্বী) দদি হিন্দু লাইনিংনা লৈতারবা মণিপুর সমাজ অমা ওইরে। নিংথৌ অসিনা ভক্তিনা অথোইবা ওইবা গৌড়িয়া বৈষম্ব লাইনিংনা মণিপুরগী লাইনিং ওইদুনা নীংথিনা চাউখংলকথি। নিংথৌ অসিগী মতমসিদা মপানগী অচৌবা লাইনিংগী মীংয়েংদগী পাউতাক পাউজেল পীনবা, পুন্সিবু অচুম্বা মায়কৈদা চৎনবা, অচুম্বা মায়কৈ তাকপা সাহিত্যগী মচলশিং পুশিল্লকথি। রাহেংবা মাধবরামনা শেনবী কবোগী বারী 'সনামনিক', বৃন্দাবন ময়েংবা অমসুং মাধবরাম অনীনা শৈশুক্ৰুগা হরিচরণ রায়েলবা অমসুং খেলরাম রাহেংবা অনীনা ইবা 'অরোং নন্দকুমার লাইবু নীংবা', 'ধনঞ্জয় লাইবু নীংবা', 'সেন্ধী কবো বারী' নচিংবা পুশিল্লক্ৰুনা ইং তপ্পা সমাজ অমা ওইহননবগী মায়কৈরোমদা খোঙ থাংজিনবা হৌরকথি। মীওইবগী পুন্সিনা অচুম্বা মায়কৈদা চৎনবা, শিবা নাইবা মীওইবগী পুন্সিনি খঙহন্দুনা পুন্সমক নুংশি চান্ননা লৈমিন্ননবা পাউতাক পাউজেল পীনবা ইরকপা 'লাংলোন' থোরকথি। মতম অসিদা উরকথিবা লাইরিকশিং অসিদা যাওরিবা চরিত্ৰশিং অসিদি ঈশ্বরদা ভক্তি লৈবা, অচুম্বা চৎপা, লাইবু নীংবা, ফিদমগী মশক্তা মীংয়েং থম্বা গুজ্জনি। হিন্দু লাইনিংগী অকনবা ঈথিল লৈরবা মতমদুগী সমাজদা 'বিরাট শাস্ত্রপলোন', 'রাম নোঙ্গাবা', 'প্রবচরিত' নচিংবা বারীশীংবুলশিং থোরকথি। অসিগুম্বা সাহিত্যগী মচলশিং অসি মতম অদুগী মণিপুরী সমাজগী অপাম্বা ওল্লকলিবা মায়ওনগা চান্ননা থোরকথিবা গুজ্জনি।

91. 'শাস্ত্রপলোন' খুদম ওইনা

(1) মিনিমল পিয়র	(2) হোমোফোনজ
(3) কোম্বোনেস্ত ক্ৰুস্তর	(4) কোম্বোনেস্ত সিক্লেস

92. নিংথৌ অসিনা ভক্তিনা অথোইবা ওইবা গৌড়িয়া বৈষম্ব লাইনিংনা মণিপুরগী লাইনিং ওইদুনা নীংথিনা চাউখংলকথি।

— মসিদা মপানগী লোন কয়া খাওবগে ?

(1) ৫	(2) ৬	(3) ৩	(4) ৪

93. লাইনিংগী মীংয়েংদগী পাউতাক পাউজেল পীবা, পুন্সিবু অচুম্বা মায়কৈদা চৎনবা অচুম্বা মায়কৈ তাকপা লাইরিক্তি

(1) বিরাট শাস্ত্রপলোন	(2) রাম নোঙ্গাবা
(3) ধনঞ্জয় লাইবু নীংবা	(4) লাংলোন

94. 'অচৌবা লাইনিংগী ঈচেলগা হকথেংনৰুবা অদুনা মরম ওইদুনা' বাইপরেং অসি

(1) ইম্পরেটিভ	(2) ওপটেটিভ	(3) কম্প্লেস	(4) কম্পাউণ্ড

95. 'সনামনিক' কি অইবদি

(1) হরিচরণ	(2) খেলরাম	(3) বৃন্দাবন ময়েংবা	(4) মাধবরাম

96. হিন্দু লাইনিংনা লৈতাবা মণিপুর সমাজ অমা ওইখিবসি
 (1) গরিবনিরাজ (2) ভাগ্যচন্দ্র (3) খাগেশ্বা (4) পামহৈবা
97. 'ধনঞ্জয় লাইবু নীংবা' থোরকখিবসি
 (1) গরিবনিরাজগী হাজুজুনি (2) ভাগ্যচন্দ্রগী হাজুজুনি
 (3) খাগেশ্বগী হাজুজুনি (4) পামহৈবগী হাজুজুনি
98. নুংশি চান্না লৈমিল্লবগী পাউতাক পাউজেল পীবা লাইরিজি
 (1) লাংলোন (2) সেন্মী কবো বারী
 (3) অরোং নন্দকুমার লাইবু নীংবা (4) ধনঞ্জয় লাইবু নীংবা
99. 'ঈশ্বরদা ভক্তি' হায়বসিগী অর্থদি
 (1) লাইদা পুঞ্জিং লুপচবনি (2) লাইবু লাংপনি
 (3) লাইদা উহৈ কংপনি (4) লাইদা শেল কংপনি

মখাদা পীরিবা শৈরেং অসি মুন্না পারগা হংলিবা বাহংশিং (বাহং 100-105) চান্না পাউখুম পীযু।

লাইজ বাংপী লমদগী থাম্বান কৌবী লৈরাংগুম
 কোরৌ মৈশা লাংলক্লে থাদৌই লৈরাং ওইবীদো।
 কস্মী থক্কী লেঞ্জৈগুম ওন্ন-থোইনা খাংলক্লে।
 থোইগী মপোক ওইদুনা লৈরাং শাংপা লমদমদা
 শাগন তুফাং খপুনা কোয়না পাইসি পাই-গুমদা
 পাংথোকচবা গুমমক্লে অবা শরুক ওইরকই।।
 য়েংহৈদরে থোইবীদো নিঙোল ওইনা পোঞ্জিংদ্রে।।
 নোংয়াই মশক উখিদ্রে খোংগুন ফাওবা ফংখিদরে।
 খশ্বে চরৈ অমনবা অদুদবু কোন্দুনা
 অহিং নুংখিল নাইদনা নুরা কুমজা কয়াদি
 লেল্লি সুন্না কপুনা খস্বই মপাও তাখিদ্রে।

100. অকোনবগী পরেং অহম

'খশ্বে চরৈ . . . মপাও তাখিদ্রে' দা উবা ফংলিবা অলঙ্কারসি

- (1) এলিটরেসন (2) সিমিলি (3) হায়পরবোল (4) এলিগোরি

101. নিংঙোল ওইনা পোক্ৰিংদ্রিবসি
 (1) খম্বুনি (2) চুনুরানি (3) থাদোইনি (4) সেনুনি
102. কস্বী থক্কী লেইলৈগুম ওন্ন-থোইনা খাঙলিবসি
 (1) যুবরাজ চিংখুবনি (2) সেনুবুনি (3) ঙাবুনি (4) থোইবীবুনি
103. থোইবীনা করিগীদমক অরাবনা মশরুক ওইরকপগে ?
 (1) কস্বী থক্কী লেইলৈ ওইবগী (2) উচেকুম শাগন তুফাং পান্দবগী
 (3) খম্বুগী মপাউ তাখিদবগী (4) খোইগী মপোক ওইদবগী
104. 'কস্বী থক্কী লেইলৈগুম' হায়বসিদা 'লেইলৈ' অসি
 (1) রূপক (2) অমত্তা নত্তে (3) উপমান (4) উপমেয়
105. 'কোরৌ মৈশা লাংলক্লে' মসিদা মৈশা লাংলিবসি
 (1) থম্মোয়দনি (2) য়ুমদনি (3) মায়থোংদনি (4) মশাপুস্বদনি
106. লোনগী ওজা অমনা ছাত্রশিংদা মখোয়গী লনিং ষ্টাইলশিং অমসুং প্রেফরেন্সশিংগী মরমদা খরগা হেন্না খঙনবগী পরিংদা কেসননিয়র অমা পীরস্বী। মফমসিদা ওজা অসিগী রোল অসি -
 (1) প্রোভাইদর ওফ এক্সপার্ট ইনফোরমেশন (2) দাইগনোস্টিসিয়ান
 (3) মেনেজর (4) প্লানর
107. **এসসরসন (A) :** ক্লাসরুমগী লনিং এক্সপেরিয়েন্সশিং অসি অঙাংশিংগী পুলি মহিং অমসুং মখোয়গী কোন্টেক্সশিংগা লুথনা মরি শল্পদুনা লৈ।
রিজন (R) : অঙাংশিংদুনা মমাঙদা খঙখিবদু ওইরক্সা শেমগৎ-শাগৎনবা লনিং এক্সপেরিয়েন্সশিং অসি দিজাইন তৌখবনি।
 মখাদা পীরিবা ওপসনশিং অসিদগী খাইদগী চান্নবদু খল্লু ঃ
 (1) (A) অসি চুম্দি, তৌইগুম্বসুং (R) অসি লাঞ্জি।
 (2) (A) অসি লাঞ্জি, তৌইগুম্বসুং (R) অসি চুম্দি।
 (3) (A) অমসুং (R) অনীমক চুম্দি, অমসুং (R) অসি (A) গী অচুম্বা শন্দোৱা তাক্ৰবদুনি।
 (4) (A) অমসুং (R) অনীমক চুম্দি, তৌইগুম্বসুং (R) অসি (A) গী অচুম্বদু শন্দোৱা তাকপদি নত্তে।

108. মখাদা পীরিবশিং অসিদগী লোন তম্বগী অচুস্বা নত্তবদু করম্বনো ?

- (1) লোন তম্বসি অর্থ শেম্বনি।
- (2) লোন অমা তম্বদা গ্রামার তম্বা হায়বসি তঙায়ফদে।
- (3) লনরশিং খুদিংমরুা লোন অমবু ইরায় লায়না তম্বা ঙমগনি করিগুস্বা তঙাইফদনা পীফম থোকপা মতমদু লোন অদুদা পীরগদি।
- (4) লোন তম্বদা মতম যান্না লৌই।

109. **এসসরসন (A) :** নাৎকী পুৰিঙ লৌশিং ওইনবা অমসুং ফোঙদোকপগী নৈননীংঙাই ওইবা ময়েং অসি লোননা শেম-শাই, মসি অঙাংশিংবু ফগংহ্নবগী যান্না মরুওইবা চপ-চাবা মতিক-মঙলশিংগী মনুংদগী অমনি হায়না লৌরিবনি।

রিজন (R) : নাৎকী পুৰিঙ লৌশিং ওইনবা অমসুং ফোঙদোকপগী চপ-চাবা মতিক মঙলশিংনা অঙাংশিংদা ফংহ্নিবসি আইদেংটিটি, মরি লৈনবা খুদিংমকী সেপকা লোয়নননি, মসিদসু নত্তনা অতোপ্পগী নাৎশিং অমসুং আইদেংটিটিশিংবু ঙকায় খুল্লবনি।

মখাদা পীরিবা ওপসনশিং অসিদগী খাইদগী চানবা পাউখুমদু খল্লু :

- (1) (A) অসি চুম্বি, তৌইগুম্বসুং (R) অসি লাল্লি।
- (2) (A) অসি লাল্লি, তৌইগুম্বসুং (R) অসি চুম্বি।
- (3) (A) অমসুং (R) অনীমক চুম্বি, অমসুং (R) অসি (A) গী অচুস্বা শন্দোৰুা তরুবদুনি।
- (4) (A) অমসুং (R) অনীমক চুম্বি, তৌইগুম্বসুং (R) অসি (A) গী অচুস্বদু শন্দোৰুা তাকপদি নত্তে।

110. **এসসরসন (A) :** ছাত্র অমগী পোর্টফোলিও অসি ছাত্রদুগী হোৎনজমনগী শরুকশিংগী পরপোজফুল কলেজ্ঞন অমনি।

রিজন (R) : পোর্টফোলিও না ছাত্রশিংদুবু পুৰিঙ থৌগৎকনি, মখোয়গী মশাগী মপাঙ্গলশিং অমসুং অশোনবশিং অদু ইভাল্যুট তৌবদা।

মখাদা পীরিবা ওপসনশিং অসিদগী খাইদগী চানবদু খল্লু :

- (1) (A) অসি চুম্বি, তৌইগুম্বসুং (R) অসি লাল্লি।
- (2) (A) অসি লাল্লি, তৌইগুম্বসুং (R) অসি চুম্বি।
- (3) (A) অমসুং (R) অনীমক চুম্বি, অমসুং (R) অসি (A) গী অচুস্বা শন্দোৰুা তরুবদুনি।
- (4) (A) অমসুং (R) অনীমক চুম্বি, তৌইগুম্বসুং (R) অসি (A) গী অচুস্বদু শন্দোৰুা তাকপদি নত্তে।

111. টেক্সবুকশিংদা রারীশিং, শৈরেংশিং, প্লেসিং অমসুং তোঙন-তোঙনবা মইশিং অইবশিংনা ইবদু যাওই।

অদুগুস্বা মেটরিয়েলশিংদুদগী ঐখোয়না খনগৎপা দরকার ওই, মরমদি মখোয়শিংদু _____।

- (1) মীয়ান্না খঙনরবা শরুইরবা অইবশিংনা ই
- (2) মখোয়শিংদু অচস্বা লোন্দা ওই
- (3) ওথেন্টিক অমসুং চানা-চুনরবা লোন ওই
- (4) টেক্সবুক ওইনা শীজিগ্নবা যাবগী পান্দমদু থল্লগা ই

112. মখাদা পীৰিবশিং অসিদগী করস্বনা সবস্কিল ওফ रिडिङ नन्तवगे ?

- (1) अतन्नना मरु ओइना दरकार ओइवा ङ-पाउशिङ शन्नवा, खङवा ङन्नवा कुप्पा येववा
- (2) बाहै खुदिङगी बनानशिङदु खङवा
- (3) भोकैबुलारिवु मशक खङवा, चूम-शो ओइवा बाहैशिङ खन्दोकपा
- (4) अर्थदु मसि फाओवदि ओइवा याइ खङवा अमसुङ अनफेमिलियर लेकजिकेल आइटेमशिङ शीजिन्नवा

113. लोन चाउखङहनवगी कोगनिटिभ थिओरिना शौगङपा लोन अदुदि

- (1) समाजगी मनुङदा इन्टरैक्शनगी पासैगा लोयनना तस्य
- (2) मदु ङाङ-शङ्कना तौद्रिङ्गी ममाङदा कन्सेप्ट अदुगी मरमदा अङाङ्दुगी खङवा ङस्य अदुदा मीङयेङ थस्य
- (3) मी अमगी पोकपदगी याओजरकपा तौवा ङस्य शक्ति
- (4) रिबार्द अमसुङ पनिसमेन्टकौ पासैना तस्य

114. मखदा पीरिवशिंग असिदगी लाइशिङसिगी मरमदा करस्वना अरानवनो ?

लाइरिकशिङदा पिकचरशिङ अमसुङ इलुसट्रेसन

- (1) अदुङस्य लाइशिङ अदु येरुवगी मखोयदा खुदोङचावा पीवा
- (2) अनफेमिलियर अमसुङ मेमोरेबल कन्टेन्टशिङदा लोनदु उङथोरकपादा मतेङ पाववा
- (3) कन्टेन्ट शौगङपा
- (4) अङाङशिङगी इन्टेरेस्टु ङाङ्कना थस्य

115. मखदा पीरिवा बारोलशिङ असिदगी यङ लर्नरगा मरी लैनवा अचुसुदु करस्वनो ?

- (1) यान्ना नहा ओइरिवा लर्नरशिङना एवष्ट्रेक्ट कन्सेप्टशिङ खरमथेदि खङवा ङम्मी।
- (2) यान्ना नहा ओइरिवा लर्नरशिङना एवष्ट्रेक्ट कन्सेप्टशिङदगी मोटिभेसन फङ्गै।
- (3) यान्ना नहा ओइरिवा लर्नरशिङना एवष्ट्रेक्ट कन्सेप्टशिङ खङ्गै।
- (4) यान्ना नहा ओइरिवा लर्नरना एवष्ट्रेक्ट कन्सेप्टशिङ खङ्गवा होङ्गनवदा यान्ना अवावा मयोङ्कै।

116. ক্লাস I গী ওজা অমনা মাগী মহৈরোয়শিং অদুদা খোরি খোরাং খোৎকেরা, লাইয়েক্কেরা অমসুং অঙাংশিংদুনা হেক পাশ্বা অমা হেজা ফল্লাংদুদা ইগেরা হয়না হয়রশ্মী। মহারু মতাংসিদা খৌগৎলিবা মওংসি করিনো ?
- (1) রাইটিং স্কিল দিভেলপমেন্ট (2) ইনিসিয়েসন টু রাইটিং দ লেটরস ওফ অলফাবেত্‌স
(3) ইমরজেন্ট লিটরেসি দিভেলপমেন্ট (4) জোই এন্ড ছ্যমর
117. ওজা অমনা লোন তশ্বীবগী মীৎয়েং খর ফংলশ্মী, খুদম ওইনা, বিজ্ঞানগী রাখল্লোনাদা টেক্স অমবু পাবগা লোয়ন-লোয়ননা খঙবা। অকরুবা এসপেক্টশিংদুদা লুই হয়না খনবা অঙাংশিংদু খন্দোকে হয়না মহারু ফিরেপ লৌরশ্মী। অদুগুশ্বা টেক্স অদুবু পানবা অমসুং খঙনবা মখোয়বু শৌগৎপা ওইনা মহারু তোঙানবা সেসনশিং লৌখে। মসিগী খৌওং অসিবু করি হয়না খঙনবগে ?
- (1) থিক্‌িং স্কিল্‌স (2) ফিদবেক টিচিং (3) রিমেদিয়েল টিচিং (4) হয়র ওর্দর স্কিল্‌স
118. দুকান অমদা করিগুশ্বা খর লৈবগী ছাত্রশিং অদুনা তঙায়ফদনা খঙদবা যাদবশিং অদু য়েংনবগীদমক, মদু মখাগীসিদগী ছাত্রশিং অদুদা চান্নগদবদি -
- (1) দুকান্দার অমসুং পোৎ লৈবশিংগী মরক্তা থোকপা অতেনবা বারী অমা পাগনি।
(2) দুকান্দার অমসুং পোৎ লৈবশিংগী মরক্তা থোক্লিবা থৌদোকী সিন অদু য়েক্কনি।
(3) দুকান্দার অমসুং পোৎ লৈবশিংগী মরক্তা থোকপা অরায়-অখুমগী অতেনবা অমা ইগনি।
(4) মখোয়না লৈগে খল্লিবা চানবশিংদুগী মরমদা ইগনি।
119. অদোমগী ক্লাসতা ছাত্রনা ইন্টরেক্সন তৌবগী খুদোংচাবা পীনবা নহাৰু ওজা অমা ওইনা করি খৌরাংশিং লৌখৎকনি ?
- (a) ছাত্রশিংদা রাহংশিং যান্না হংনবা পুৰ্ণিং খৌগৎপীবা
(b) পুংবা অমসুং অপুনবগী তৌমিল্লবা যাবা থবক খৌরমশিং শিনবা, অমসুং ছাত্রশিংদগী মখোয়গী মোত ফোঙদোকৰুবা বার্তন তৌবা
(c) মখোয়না টেক্স অদু হৌনা পানবা শিনবীবা অমসুং অমমমতা ওইনা রেসপোল পীবিবা, মদুনা মরম ওইরগা মীওই অমনা তল্লিবদু খঙজ খিনবগী
(d) রাঙাঙশিং অদু অমগা অমগা পানহন্দুনা ইন্টরেক্সন তৌনহনবা অমসুং রাহংশিং অমগা অমগা হংনহনবা
- (1) (a), (b), (d) শিং অসি চুম্‌শি (2) (a), (c), (d) শিং অসি চুম্‌শি
(3) (a), (b), (c) শিং অসি চুম্‌শি (4) (b), (c), (d) শিং অসি চুম্‌শি
120. ছাত্রশিংবু মতেং পাংবা মখোয়গী ভোকেবুলরি হেঙ্গৎনবা, ওজা অমনা লোনগী মেটরিয়েল অমা শীজিন্‌ই মদু ছাত্রশিংদা যান্না লাইনা থোকৰুবা, অমসুং মদু অউথেণ্ডিক মেটরিয়েলদা য়ুম্‌ফম ওইবনি। হয়রিবা মেটরিয়েল অসি
- (1) বাইলিংথেল ডিক্‌শনারি (2) গ্ৰেদেদ রিডরস
(3) নিউজপেপার (4) রোল-কাৰ্ডস

কেन्दিতে শিংনা **Manipuri**
Language-II লৌরবদি পাট-V গী রাহং
(121-150) ফাওবগী পাউখুম পিনবা
হেৎনগদবনি।

Candidates should attempt the
questions from **Part-V (Q.No. 121-**
150), if they have opted
MANIPURI as Language-II only.

PART-V
LANGUAGE-II
MANIPURI

কেন্দিদেতশিংনা Manipuri Language-II লৌরবদি পাট-V গী রাহং (121-150) ফাওবগী পাউখুম পিনবা হোৎনগদবনি।

মখাদা পীরিবা রাহেং অসি মুন্না পারগা পীরিবা রাহংশিং অসিগী চান্নবা পাউখুম পীয়ু। (রাহং 121-128)

ভাগ্যচন্দ্র মহারাজগী মজাইবুংগো লাৰণ্যচন্দ্রনা (১৭৯৮-১৮০০) মপা ইবুংগো ভাগ্যচন্দ্রনা নবদ্বীপ্তা গঙ্গাতীর্থ খোঙলেঙবদা মুর্শিদবাদতা নোঙ্গাখিবগী মতাংবু নবচান্দ রাংখৈ নাওতা, হরিচরণ হোঁনাপতোন, অমসুং মাধাবরাম রাহেংবা ওজা অহুম অসিদা ইনবা হায়বদগী তমখংলক্লিবা হরিচরণ খাঙেনবা, বীরমনি লৌরেস্বা, খগেন্দ্রা য়িন্নাবা অমসুং খোংচোল অহৈবা নিপা মরি অসিনা চিংখংখোস্বা মহারাজ গঙ্গা চংপা কৌবা লাইরিক অসি ইখি। লাইরিক অসি শৈরেং মানবা রাহেংদা ইবনি, সংস্কৃত লোন মরক মরক্তা থেৎতুনা ইরস্মী। লাইরিক অসি ভাগ্যচন্দ্র মহারাজগী মতমদা চংলস্বা লৈঙাক্লোন, ধর্ম নিতি, থকশি-খাশি কয়গী মতাংদা শুগায়না ইরি। হিন্দুগী ধর্মনা লমদম অসিদা য়ান্না নীংখিজনা চাউখংলবা মতমদা ইখিবা লাইরিক অসিদা মীওইবনা শিরগা পাঙথোক্কাবদা হৌরমশিংবু মরীকচুন্না শৈখাদুনা ইরি। রাজর্ষি ভাগ্যচন্দ্র বৈষণ্ব ধর্মদা কদায় ফাওবা লুনা থাজনা পুৰিৎ লুপখিবগে হায়বদু লাইরিক অসি পারগা খঙবা ওমই। পুং ঙ্গশৈ জগেইগী লমদা ভাগ্যচন্দ্র মহারাজনা লমদম অসিগীদমক কদায় ফাওবা চাওখংনবা হোৎনরস্বগে হায়বদু লাইরিক অসিদা ময়েক শেংনা উবা ফংই।

121. 'তমখংলক্লিবা' রাহৈ অসিদা সিলেবল কয়া যাওবগে ?

- (1) মঙা (2) তরেং (3) অমা (4) অহুম

122. 'চংপা' রাহৈ অসিদা ভারল কয়া যাওবগে ?

- (1) অহুম (2) মরি (3) অমা (4) অনী

123. 'লৈবাক-ঙাক্লোন, ধর্ম-নিতি, থকশি-খাশি'

রাহৈ পুংবা অহুম অসিদা পুন্না মাত্রা কয়া লৈবগে ?

- (1) ১০ (2) ১২ (3) ৬ (4) ৮

124. রাহেং অসিগী অরোইবা পরেং

“পুং ঙ্গশৈ . . . উবা ফংই।”

হায়বসিদা পুন্না মপানগী লোনয়ান কয়া উবা ফংবগে ?

- (1) অহুম (2) মরি (3) অমা (4) অনী

125. লাইরিক ইবা মীওই মরিদুগী য়ুন্না কশিংগী অচুস্বা পুংবা অনীদি

- (1) খাঙেনবম, রাহেংবম (2) খাঙেনবম, লৌরেস্বম
(3) অহৈবম, থাংজম (4) য়ুন্নাম, রাহেংবম

126. লাৰণ্যচন্দ্রগী মতম অসি

(1) ১৮ শূৰা চহীচাগী অথেংবা শৰুৰু	(2) ১৯ শূৰা চহীচাগী অথেংবা শৰুৰু
(3) ১৭ শূৰা চহীচাগী অথেংবা শৰুৰু	(4) ১৮ শূৰা চহীচাগী অঙনবা শৰুৰু

127. ৰাজৰ্ষি ভাগ্যচন্দ্র বৈষবে ধৰ্মদা কদায় ফাওবা লুনা খাজনা পুৰিঙ লুপখিবগে হায়বদু কৰি লাইৰিক পায়গা খঙবা গুন্মী ?

(1) শ্ৰী কৃষ্ণে রস সঙ্গীত সংগ্রহ	(2) বৈষবে পদবলী
(3) চিংখংখোম্বা মহাৰাজ গঙ্গা চংপা	(4) ভাগ্যচন্দ্র শামু ফাৰা

128. লাৰণ্যচন্দ্রনা লাইৰিক ইনবা হায়খিবা ওজা অহুম অদুগী চান্নবা অনীদি

(1) হৰিচরণ, খগেন্দ্র	(2) নবচান্দ, খোংচোল
(3) নবচান্দ, হৰিচরণ	(4) মাধাবৰাম, বীৰমণি

মখাদা পীৰিৰা ৰাৰেং অসি মুন্না পায়গা ৰাহংশিং অসিগী অচুম্বা পাউখুম পীয়ু। (ৰাহং 129-135)

লিতৱেৰী ত্ৰাঙ্গলেসনগী কান্নবা যান্না লৈ; ত্ৰাঙ্গলেতৱবু পাপ তৌৱবা মীনি হায়না মতম চুপ্পদা লৌবসু লানগনি। ত্ৰাঙ্গলেতৱদি কলচৱেল এমবেসেদৱনি হায়বা ফাওবা যাই। মহাক ৰান ৰে ত্ৰেফিক্তা চংপা যাদবা মীনি। লাইৰিকী ওৱিজিনল তেস্ত গাকপা, অমসুং অনীশূৰা লোন অদুগী মৱেক-মহাও অমদি মতমদুগী চান্নবা লোন্দা পুদা, ৱিদম, ইদিঅম অদু পুশিল্লক্কদবনি। ত্ৰাঙ্গলেসনদা ত্ৰাঙ্গলেতৱগী পাৰ্শোনলিতি, মীৎয়েং, লৌশিং, গ্যান, ত্ৰেনিং লৌইনা চঙই। মহাক ওথৱ অদুগী খোঙউপ তোংদুনা চংপা মী নন্তে। মানা তেস্ত অদু মাগা অমদি মাগী মতমগা মৱী অমা শাগংপনি। খুদম ওইনা জোৰ্জ চেপমেনগী হোমৱদা ৱিনাইসন্স স্পিৱিং য়াওই; পোপকী হোমৱনা ওগস্তিনগী নুংশিংতা শ্বৱ হোল্লি; বতলৱগী হোমৱদা ত্ৰাঙ্গলেতৱগী মীৎয়েং-হোমৱবু সিসিলিঅন নুপীনি হায়বসি উবা ফংই। অদুনা সেক্সপিয়ৱগী মমায় যান্নী, কলিদাসকী মশক, মহাও তোপ্পী।

মৰু ওইবা ৰাফমদি ত্ৰাঙ্গলেতৱ ওইৱিৰা মী অদু এদিটৱ নন্তে; তেস্ত অমগী মনুংদা য়াওৱিৰা মানা মপুং ফাদে, ফজদে খল্লিৰা মচাকশিং অদু শেমদোক শাদোক্তুনা ফজহন্নবা মাগী হক লৈতে। পূন্মক অসি ওইদুনসু ত্ৰাঙ্গলেসন্দা অকৰুৰা নিয়ম লৈতে, অফা-অপুন লৈতে। মসি ড্ৰামাগুন্ম্বা, সোনেতকুম্বা সাহিত্য পোৎথোক নন্তে, চপ-চাৰা লিতৱৱি কেনন নন্তুগা থিওৱিসু নন্তে। অইবা অমসুং ত্ৰাঙ্গলেতৱ অনীগী দাইলোগনি।

129. ত্ৰাঙ্গলেসন হায়বসি

- (1) অনীমক অমত্তা নন্তে।
- (2) অনীমক অচুম্বনি।
- (3) সোনেত, উপন্যাসকুম্বা সাহিত্যগী পোৎথোকি।
- (4) চপ-চাৰা লিতৱেৰী কেনন নন্তুগা থিওৱি লৈজৈ।

130. 'তেজ অদু মাগা অমদি মাগী মতমগা মরী অমা শাগংপনি।'

রাইপেপেং অসি

- (1) কম্প্লেস্ক (2) কম্পাউণ্ড (3) ইম্পেৰেটিভ (4) ওপটেটিভ

131. মখাগী বারোলসিদগী অরানবদি -

- (1) ট্ৰান্সলেতরনা মতমগা চালবা লোন্দা পুদা শীজিগদবনি।
 (2) ট্ৰান্সলেসন্দা ট্ৰান্সলেতরবু অকরুবা নিয়ম অমনা পুল্লগা লৈতে।
 (3) ট্ৰান্সলেতরনা তেজ অমগী ফজদে খনবা মচাকশিং শেমদোক-শাদোকপা ঙ্মী।
 (4) ট্ৰান্সলেতরদি চুমচং চংপা যাদে।

132. 'পুশিল্লকদবনি' হায়রিবা রাইসিদা রুট কয়া যাওবগে ?

- (1) তরুক (2) তরেং (3) অমা (4) অনী

133. সেক্সপিয়ারণী মমায় যাস্মী হায়রিবগী মরমদি

- (1) ট্ৰান্সলেতরনা সোস অমদি টাগেট লেংখেজ খঙনা হনবগীনি।
 (2) তোঙান-তোঙানবা লমগী ট্ৰান্সলেতরনা মাগী মাগী লমগী চংনবী য়েংনা ট্ৰান্সলেসন তৌবগীনি।
 (3) সেক্সপিয়ারণা অফবা প্লে-রাইট অমা ওইদুনা মখল মখাগী প্লে ময়াম ইরস্বগীনি।
 (4) ট্ৰান্সলেতরশিংনা ফজনা হন্দোকপগীনি।

134. 'হোমর'গী ট্ৰান্সলেতর নত্তবদি

- (1) বতলর (2) ওগস্তিন (3) জোৰ্জ চেপমেন (4) পোপ

135. ট্ৰান্সলেতর অমদা মরু ওইরিবসি -

- (1) সোস লেংখেজপু পুমহৈ ওইনা টাগেট লেংখেজতা পুরকপা
 (2) সোস অমদি টাগেট লেংখেজ অনীমক খেলবা লৈহন্দবা
 (3) সোস লেংখেজকী মহাওদু মাঙহন্দবা
 (4) সোস লেংখেজগী টেম্‌নচিংবা গ্রামারগী শরুক ঙাকপা

136. মখাদা পীরিবশিং অসিদগী করম্বনা অঙাংশিংদা বারী লিবগী মতাংদা অরানবনো ?

বারীশিং তাবদা, অঙাংদা মতেং পাংলিবসি

- (1) প্রোল্লেম-সোস্বীং স্কিলশিং দিভেলপ তৌই
- (2) পুন্দিদা লোয়নদুনা চৎকদবা অনৌবা মোরেল ভেল্লুশিং তমশিল্লি
- (3) অনৌবা রাইশিং তম্বী অমসুং মখোয়গী ভোকেবুলরি পাকথোক চাউথোকহল্লি।
- (4) রাইপরেংগী মশাজিন তম্বী

137. যুনিট্‌তগী হীরমদুগা চানবা পানশিনবা যাবা ভিদিও অমা ওজাদুনা ফংলম্বী অমসুং ভিদিও অদুগী মনুংচম্বা পিয়ার বার্ক এক্টিভিটি পাঙথোরুবা থৌরাংশিং তৌরম্বী। পিয়ার বার্ক এক্টিভিটি অসিগী পান্দমদি ছাত্রশিং অদুবু থৌগৎপনি, করিগীদমক্তনো হায়বদা

- (1) ওজাদুগী থবজু নীংতম্বা তৌনবা
- (2) লেংথেজ এবারনেস দিভেলব তৌনবা
- (3) মখোয়না তৌজরিবা থবজু খঙজনবা
- (4) মখোয় মশেল খোঙজেল যাংনা থবজু পাঙথোকমিল্লবা ওমহম্বা

138. লোন তল্লবগীদমক বারীমচাংশিংগী খোমজিনবা অমসুং তোঙনবা নেরেটিভশিং সপ্লিমেন্টরি রিদর ওইনা প্রেসক্রাইব তৌরম্বী। সপ্লিমেন্টরি রিদরগী মেজর পরপোজ অদু করিনো ?

- (1) মোরেল লর্নিং যোকখৎপনি।
- (2) এক্সটেন্সিভ রিডিং যোকখৎপনি।
- (3) মল্টিলেংথেলিজম যোকখৎপনি।
- (4) ইন্টেনসিভ রিডিং যোকখৎপনি।

139. ওজা অমনা ক্লাস V গী ছাত্রশিংদা বারী অমা ইনবা থৌদা পীরম্বী। ছাত্রশিংদুনা বারীদু ইবা হৌখবদা, ওজা অদুনা কোইনা চৎতুনা শৌইনা লান্না ইবা অঙাংশিং অমদি অনৌবা রাইশিং হংলক্লিবা ছাত্রশিংদা মদু শেমদোক-শাদোকুবা মতেং পাংবীরম্বী। মতাংসিদা ওজা অসিগী রোল অসি -

- (1) ফেসিলিটেটর
- (2) দাইগনোস্টিসিয়ান
- (3) মেনেজর
- (4) প্লানর

140. লোনগী ওজা অমগী প্ৰাইমারী রেসপোন্সিবিলিটি অসি পীরিবশিং অসিদগী করস্বনো ?

- (1) তোঙান-তোঙানবা ক্লাসশিংদা তল্লিবশিংগী গ্রুপ শেস্বা
- (2) তল্লিবশিংদা ইন্সট্রাক্টিং তৌবা
- (3) লর্নর'স কম্যুনিকেটিভকী দরকার ওইবশিং আইদেন্টিফাই তৌবা
- (4) তস্বীনবগী কন্টেন্ট অদু খনবা

141. এন্সসরসন (A) : পাবা হায়বসি রাইহে অমা চুল্লা খক্ত হায়বদগী হেল্লি।

রিজন (R) : পাবা হায়বসি দিকোদিং নি।

মখাদা পীরিবা ওপসনশিং অসিদগী খাইদগী চানবা পাউখুমদু খল্লু :

- (1) (A) অসি চুম্বি, তৌইগুম্বসুং (R) অসি লাল্লি।
- (2) (A) অসি লাল্লি, তৌইগুম্বসুং (R) অসি চুম্বি।
- (3) (A) অমসুং (R) অনীমক চুম্বি, অমসুং (R) অসি (A) গী অচুম্বা শন্দোকা তাল্লবদুনি।
- (4) (A) অমসুং (R) অনীমক চুম্বি, তৌইগুম্বসুং (R) অসি (A) গী অচুম্বদু শন্দোকা তাকপদি নত্তে।

142. মখাদা পীরিবশিং অসিদা লোন তস্বীবদা চাউরাক্কা য়েংবদা লাল্লিবসি করস্বনো ?

- (1) কম্যুনিকেটিভ এক্টিভিটিশিংদা লেংগ্বেজ টিচিংনা ফোকস তৌগদবনি।
- (2) ইববুদি গাঙবদনা হেল্লা লেংগ্বেজ টিচিংনা মরুওইনা লৌগদবনি।
- (3) লর্নরশিংনা লোন অদু তানশিনবদা মাগী অশেংবা সিচুয়েসনশিংদু দা মদু শীজিন্দুনা হোৎনদুনা য়েংই।
- (4) লর্নরশিংনা তস্বদা মমালোনদুনা মরুওইবা থৌদাং লৌই।

143. মখাদা পীরিবশিং অসিদগী বিহেভিয়রিষ্ট থিওরি ওফ লেংগ্বেজ একুইজেসনগা মরী লৈনদবদু করস্বনো ?

(1) ট্ৰায়েল অমসুং এরর	(2) সোসিয়েল ইন্টরেক্শন
(3) ওপেৰেন্ট কোন্ডিসনীং	(4) এম্টি ভেসেল

144. অঙাংশিংবু উৎখোকচনবা অমসুং মদুদা চঙশিল্লবা তৌগদবনি—

- (1) চহী নৌরিঙৈদগী হৌনা মল্টিপল ওৱেল লেংথেজতা
- (2) চহী নৌরিঙৈদগী হৌনা মল্টিপল ৱিটৰ্ন লেংথেজতা
- (3) চহী নৌরিঙৈদগী হৌনা ওৱেল লেংথেজ অনীদা
- (4) চহী নৌরিঙৈদগী হৌনা অইবা লোন অনীদা

145. ঞসসৱসন (A) : আৱলি লিটৱেসিদা দ্ৰোইং হায়বসি বিগনিং ওফ ৱাইটিংনি হায়না কল্দিৱ তৌই।

ৱিজন (R) : পিকচৱশিং সিম্বোলনি অমসুং অৰ্থ চেঞ্জী।

মখাদা পীৱিবা ওপসনশিং অসিদগী খাইদগী চানবা পাউখুমদু খল্লু :

- (1) (A) অসি চুম্দি, তৌইগুম্ভসুং (R) অসি লাল্লি।
- (2) (A) অসি লাল্লি, তৌইগুম্ভসুং (R) অসি চুম্দি।
- (3) (A) অমসুং (R) অনীমক চুম্দি, অমসুং (R) অসি (A) গী অচুম্ভা শন্দোৱা তাল্লবদুনি।
- (4) (A) অমসুং (R) অনীমক চুম্দি, তৌইগুম্ভসুং (R) অসি (A) গী অচুম্ভদু শন্দোৱা তাকপদি নভে।

146. লোন তস্বীবগী তাল্লক অমদা ওজা অমনা ছাত্ৰশিংগী মিক্স এবিলিটি গ্ৰুপ অমা শেল্লম্মী। মসিগী মিক্স এবিলিটি গ্ৰুপ অসি শেশ্বদা

- (1) ছাত্ৰশিং অমনা অমবু মতেং পাংননবা পুৰ্ৰিং হৌগৎকনি।
- (2) ওজাগী পোৎলুমদু য়েছোৱৰগনি, ওজা অমা ওইনা পুন্নমজুনা এটেঙ্গন পীদ্রসু যাৱে।
- (3) অশোনবা ছাত্ৰশিং মশক খঙদোক্কনি।
- (4) ছাত্ৰশিং লাকশিল্লবা নীংতল্লা মপুৰ্ৰিংগী ৱাৱোলদু ফোঙদোক্কবা মফম তাঞ্জা পীগনি।

147. ছাত্ৰ অমনা মানা পাৱিবা ৱাৱী অদু মাগী মশাগী ওইবা লোন্দা অমুক হন্লা লিহনবা হায়বসি খঙনবা হোৎনবদা তেংবাংঙিবসি

- (1) কস্প্ৰেহেঙ্গন
- (2) মেমোৱী
- (3) একুৱেসি
- (4) ফুয়েগি

148. এমসৱসন (A) : ৱিমিদিয়ল টিচিং অসি টিচিং-লৰ্নিংগী ইণ্টেগ্ৰেল পাৰ্ট অমনি।

ৱিজন (R) : ৱিমিদিয়ল টিচিং অসি হঞ্জিলা তাকপনি মদুদা, চপ মান্নবা মেনর অমদা দরকার ওইদে লোনগী আইটেমশিং অদু ফজনা তমহৌদবা তারগদি।

মখাদা পীৱিৰা ওপসনশিং অসিদগী খাইদগী চানবা পাউখুমদু খল্লু :

- (1) (A) অসি চুন্মি, তৌইগুম্বসুং (R) অসি লাল্লি।
- (2) (A) অসি লাল্লি, তৌইগুম্বসুং (R) অসি চুন্মি।
- (3) (A) অমসুং (R) অনীমক চুন্মি, অমসুং (R) অসি (A) গী অচুস্বা শন্দোৱা তাল্লবদুনি।
- (4) (A) অমসুং (R) অনীমক চুন্মি, তৌইগুম্বসুং (R) অসি (A) গী অচুস্বদু শন্দোৱা তাকপদি নত্তে।

149. 'মিনিমল পিয়র' দ্ৰিল অসিনা ফগৎহনবদা মপাঙ্গল লৈবা ষ্ট্ৰেটেজি অমা ওইৱিবসি -

- (1) প্রোনুসেয়েসন
- (2) ৱিদিং কম্প্ৰেহেন্সন
- (3) গ্রামার
- (4) ভোকেবুলারি

150. ফাওণ্ডেশনেল ষ্ট্ৰেজদা অঞ্জাংশিংনা মশাদা খাইদগী নুংঙাইজবা অমসুং তম্বদা ফৱিবসি

- (1) মখোয়গী য়ুমদা গাঙনৱিৰা লোনুদনি।
- (2) অংগ্ৰেজী মেদিয়মদনি।
- (3) মেদিয়ম ওফ ইন্সট্ৰুক্শনসিদনি।
- (4) ওফিসিয়েল লেংগ্ৰেজসিদনি।

- o o o -

SPACE FOR ROUGH WORK

prepp
Your Personal Exam Guide

मखदा पीरिवा नीति-नीयमशिं (instructions) असि यान्ना चेकशिन्ना पाउ ः

1. मखदा पीरिवा राहंशिंशि पाउखुम पीद्रिंङ्गी ममांदा चेकशिन्ना पागनि। मतुंदा टेस्ट बुकलेट ता यांरिबशिं अदुगी पाउखुम पीगनि।
2. **OMR** अस्तर शीट की अनीशुवा नाकन्दा राहं खुदिंमक्की पीरिवा सरकल (circle) मरिदुगी मनुंदा शुपुगी अचुस्नि खल्ला मफम अदुखज्जदा रू नत्रगा ब्लेक बोल पोइन्ट पेन्ना मयेक शेन्ना ममहनगदवनि। अतोप्ला मफम अमदा अनीशुना मार्क तौवा यादे।
3. केन्दिदेट शिंन्ना **OMR** अस्तर शीट तु थुपचिनवा, थेकचिनवन चिंवगी मओं अमन्ना तौवा यादे। **OMR** अस्तर शीट ता रोल नस्तर इननवगीदमज्जा थमलिवा मफम अदुखज्जदा नशागी रोल नस्तर इगदवनि। अतोप्ला मफम अमन्ना इशिनवा, येकशिन्ना तौवा यादे।
4. टेस्ट बुकलेट (कोइसन पेपर) अमसुं **OMR** अस्तरशीट अदु यान्ना चेकशिन्नागदवनि, करिंशुवा मरम अमन्नासु (शुपुगी टेस्ट बुकलेट अमदि **OMR** अस्तर शीट की नस्तर मान्नरमदवदगी शिन्दोकपा नन्ना) अनीदु शिन्दोक-शिञ्जिन तौवा यारोइ।
5. केन्दिदेट शिंन्ना टेस्ट बुकलेट अमदि **OMR** अस्तर शीट की Code अमसुं नस्तर अदु (Attendance Sheet) ता मयेक शेन्ना चुन्ना इगदवनि।
6. **OMR** पाउखुमचे अदु मेचिन्ना पागनि एडमित कार्दता पिरिवा इनफोरमेसन अदुगा खेन्ना लैहल्लोइदवनि। अदुना इनफोरमेसन अदु मपुं फादना थमलमलोइदवनि।
7. केन्दिदेट शिंन्ना परिक्का होल/room दा मशागी Admit Card नन्ना करिंशुवा मखलगी लाइरिक, अनस्वा चेचां, पेजर, मोबाइल फोन, इलेक्ट्रोनिक डिभाइस नचिंवा पों अमन्ना पुशिनवा यादे।
8. मोबाइल फोनशिं, इ-पाओ फाओदोरुवा खुंलाइशिं (सुइच ओफ तौरगफाओवा), अतोप्ला पांशेशिं परिक्का होल मनुंदा पुरकपा यादे। बारोलशिं असि इन्ड्रवदि नओवा पांशे शिजिन्ने हायदुना परिक्कादगी तास्वोकपा याओना एक्कन लौखंकनि।
9. इनभिजिलेटर ना हंलकपगा केन्दिदेट शिंन्ना मशा-मशागी Admit Card पुथोक्कदवनि।
10. केन्दिदेट अमन्ना सुपरिनटेन्डन्ट नत्रगा इनभिजिलेटरगी अयावा याओदन मशागी फमफम थानोकपा यादे।
11. केन्दिदेट शिंन्ना मशागी **OMR** अस्तर शीट तु इनभिजिलेटर दा पीरमदना अमदि एटेन्डेन्स शीट ता अनीरक हन्ना sign तौरमदना परिक्का होल थानोकपा यारोइ। मशागी **OMR** अस्तर शीट तु पीरल्लवसु एटेन्डेन्स शीट ता अनीरक हन्ना sign तौरमदवा केन्दिदेट शिंन्दि Unfair means की case ओइना लौगनि। attendance sheet ता पिरिवा अहांवा मफमदुदा केन्दिदेत शिंन्ना ओइगी खुवीगी सहीसु नमगदवनि।
12. परिक्का होल मनुंदा इलेक्ट्रोनिक/मैनुयल कालकुलेटर शीजिन्ना यादे।
13. केन्दिदेट शिंन्ना परिक्का होल मनुंदा परिक्का थारिंङ्गदा बोर्डकी Rules and Regulations ङरुा चंक्कदवनि। Unfair means नचिंवा थोकहन्निंदा थौदोकशिं थोकलकपदा बोर्डकी Rules and Regulations की मतुंइन्ना बारेप लौगनि।
14. टेस्ट बुकलेट नत्रगा **OMR** अस्तर शीट की करिंशुवा मफम अमन्ना शेगाय-तुगायवनचिंवा तौवा यारोइ।
15. परीक्का हेक लाइवगा केन्दिदेट शिंन्ना मागी-मागी **OMR** अस्तर शीट तु परिक्का होलदुदा लैरिवा इनभिजिलेटर दुदा खुंशिन्नरल्लगा मशा-मशागी टेस्ट बुकलेट तु पुरगा थोकशिंगदवनि।

निम्नलिखित निर्देशों को ध्यान से पढ़ें :

1. जिस प्रकार से विभिन्न प्रश्नों के उत्तर दिए जाने हैं उसका वर्णन परीक्षा पुस्तिका में किया गया है, जिसे आप प्रश्नों का उत्तर देने से पहले ध्यान से पढ़ लें।
2. प्रत्येक प्रश्न के लिए दिए गए चार विकल्पों में से सही उत्तर के लिए OMR उत्तर पत्र के पृष्ठ-2 पर केवल एक वृत्त को ही पूरी तरह नीले/काले बॉल पॉइन्ट पेन से भरें। एक बार उत्तर अंकित करने के बाद उसे बदला नहीं जा सकता है।
3. परीक्षार्थी सुनिश्चित करें कि इस OMR उत्तर पत्र को मोड़ा न जाए एवं उस पर कोई अन्य निशान न लगाएँ। परीक्षार्थी अपना अनुक्रमांक OMR उत्तर-पत्र में निर्धारित स्थान के अतिरिक्त अन्यत्र न लिखें।
4. परीक्षा पुस्तिका एवं OMR उत्तर पत्र का ध्यानपूर्वक प्रयोग करें, क्योंकि किसी भी परिस्थिति में (केवल परीक्षा पुस्तिका एवं OMR उत्तर पत्र के कोड या संख्या में भिन्नता की स्थिति को छोड़कर) दूसरी परीक्षा पुस्तिका उपलब्ध नहीं करायी जाएगी।
5. परीक्षा पुस्तिका/OMR उत्तर पत्र में दिए गए परीक्षा पुस्तिका कोड व संख्या को परीक्षार्थी सही तरीके से उपस्थिति-पत्र में लिखें।
6. OMR उत्तर पत्र में कोडित जानकारी को एक मशीन पढ़ेगी। इसलिए कोई भी सूचना अधूरी न छोड़ें और यह प्रवेश-पत्र में दी गई सूचना से भिन्न नहीं होनी चाहिए।
7. परीक्षार्थी द्वारा परीक्षा हॉल/कक्ष में प्रवेश-पत्र के सिवाय किसी प्रकार की पाठ्य-सामग्री, मुद्रित या हस्तलिखित, कागज की पर्चियाँ, पेजर, मोबाइल फोन, इलेक्ट्रॉनिक उपकरण या किसी अन्य प्रकार की सामग्री को ले जाने या उपयोग करने की अनुमति नहीं है।
8. मोबाइल फोन, बेतार संचार युक्तियाँ (स्विच ऑफ अवस्था में भी) और अन्य प्रतिबंधित वस्तुएँ परीक्षा हॉल/कक्ष में नहीं लाई जानी चाहिए। इस सूचना का पालन न होने पर इसे परीक्षा में अनुचित साधनों का प्रयोग माना जाएगा और परीक्षार्थी के विरुद्ध कार्यवाही की जाएगी, परीक्षा रद्द करने सहित।
9. पूछे जाने पर प्रत्येक परीक्षार्थी, निरीक्षक को अपना प्रवेश-पत्र दिखाएँ।
10. केन्द्र अधीक्षक या निरीक्षक की विशेष अनुमति के बिना कोई परीक्षार्थी अपना स्थान न छोड़ें।
11. कार्यरत निरीक्षक को अपना OMR उत्तर पत्र दिए बिना एवं उपस्थिति-पत्र पर दुबारा हस्ताक्षर किए बिना परीक्षार्थी परीक्षा हॉल/कक्ष नहीं छोड़ेंगे। यदि किसी परीक्षार्थी ने दूसरी बार उपस्थिति-पत्र पर हस्ताक्षर नहीं किए, तो यह माना जाएगा कि उसने OMR उत्तर पत्र नहीं लौटाया है और यह अनुचित साधन का मामला माना जाएगा। परीक्षार्थी अपने बाएँ हाथ के अंगूठे का निशान उपस्थिति-पत्र में दिए गए स्थान पर अवश्य लगाएँ।
12. इलेक्ट्रॉनिक/हस्तचालित परिकलक का उपयोग वर्जित है।
13. परीक्षा हॉल/कक्ष में आचरण के लिए परीक्षार्थी परीक्षण संस्था के सभी नियमों एवं विनियमों द्वारा नियमित हैं। अनुचित साधनों के सभी मामलों का फैसला परीक्षण संस्था के नियमों एवं विनियमों के अनुसार होगा।
14. किसी भी परिस्थिति में परीक्षा पुस्तिका और OMR उत्तर पत्र का कोई भाग अलग न करें।
15. परीक्षा सम्पन्न होने पर, परीक्षार्थी हॉल/कक्ष छोड़ने से पूर्व OMR उत्तर पत्र निरीक्षक को अवश्य सौंप दें। परीक्षार्थी अपने साथ इस परीक्षा पुस्तिका को ले जा सकते हैं।

READ THE FOLLOWING INSTRUCTIONS CAREFULLY :

1. The manner in which the different questions are to be answered has been explained in the Test Booklet which you should read carefully before actually answering the questions.
2. Out of the four alternatives for each question, only one circle for the correct answer is to be darkened completely with **Blue / Black Ball Point Pen** on **Side-2** of the OMR Answer Sheet. The answer once marked is not liable to be changed.
3. The candidates should ensure that the OMR Answer Sheet is not folded. Do not make any stray marks on the OMR Answer Sheet. Do not write your Roll No. anywhere else except in the specified space in the OMR Answer Sheet.
4. Handle the Test Booklet and OMR Answer Sheet with care, as under no circumstances (except for discrepancy in Test Booklet Code or Number and OMR Answer Sheet Code or Number), another set will be provided.
5. The candidates will write the correct Test Booklet Code and Number as given in the Test Booklet/OMR Answer Sheet in the Attendance Sheet.
6. A machine will read the coded information in the OMR Answer Sheet. Hence, no information should be left incomplete and it should not be different from the information given in the Admit Card.
7. Candidates are not allowed to carry any textual material, printed or written, bits of papers, pager, mobile phone, electronic device or any other material except the Admit Card inside the examination hall/room.
8. Mobile phones, wireless communication devices (even in switched off mode) and the other banned items should not be brought in the examination halls/rooms. Failing to comply with this instruction, it will be considered as using unfair means in the examination and action will be taken against the candidate including cancellation of examination.
9. Each candidate must show on demand his/her Admit Card to the Invigilator.
10. No candidate, without special permission of the Centre Superintendent or Invigilator, should leave his/her seat.
11. The candidates should not leave the Examination Hall/Room without handing over their OMR Answer Sheet to the Invigilator on duty and sign the Attendance Sheet twice. Cases where candidate has not signed the Attendance Sheet second time will be deemed not to have handed over the OMR Answer Sheet and dealt with as an unfair means case. **The candidates are also required to put their left hand THUMB impression in the space provided in the Attendance Sheet.**
12. Use of Electronic/Manual Calculator is prohibited.
13. The candidates are governed by all Rules and Regulations of the Examining Body with regard to their conduct in the Examination Hall/Room. All cases of unfair means will be dealt with as per Rules and Regulations of the Examining Body.
14. No part of the Test Booklet and OMR Answer Sheet shall be detached under any circumstances.
15. **On completion of the test, the candidate must hand over the OMR Answer Sheet to the Invigilator in the Hall / Room. The candidates are allowed to take away this Test Booklet with them.**